

Naret (Alberti: Naar de præstere mere!). Ja, saa maa den ærede Rigsdagsmand godtgjøre, at de præstere mere 2 Gange, thi de faae allerede en Godtgjørelse for at præstere mere end andre Lærere, og præstere de endnu mere end dette Mere, saa maa det først paa-vises. Mener den ærede Rigsdagsmand, at det er for „Opdragelsen“, de skulde have disse 100 Rd., saa er det en Bildfarelse, thi ifølge § 8, eller ifølge den Tilføining, som Mindretallet har foreslaaet til § 7, er det erkjendt, at de skulde have Godtgjørelse derfor. Jeg sjonner saaledes ikke rettere, end at der med Hensyn til Sorø steds af den ærede Rigsdagsmand fordres Mere og Mere og Mere uden Grændser. Naar den ærede Rigsdagsmand har udhævet det, som en formeentlig Urigtighed af Udvalget, at man har forandret Bestemmelsen om Antallet af Overlærere og Adjuncter, saa har han ikke ganske Ret deri; thi jeg skal gjøre opmærksom paa det Banskellige i at fastsætte Tallet paa anden Maade. Dernæst har Sorø Skole en ganske anden Charakter end de fleste andre Skoler, idet den tillige er en Opdragelsesanstalt, hvilket vil gjøre, at Antallet af Elever ikke kan stige til nogen meget betydelig Størrelse, og desuden har Sorø Skole ikke, som de fleste andre Skoler i Landet, et stort Opland, da den ligger i Sjælland, hvor der allerede er et betydeligt Antal lærde Skoler, og i en lille By, der ikke kan fournerere den med ret mange Elever, og jeg troer derfor ikke, at der er Grund til at antage, at Antallet af Elever vil stige i nogen høj Grad. Jeg maa tillade mig her at henvende det Spørgsmaal til den høitærede Minister, om han ikke maatte ansee det for passende, at Antallet af Overlærere ved Sorø Skole kunde, naar det gjordes fornødent, ansættes til 4? Ved Metropolitanaskolen kan der nemlig ansættes 4 Overlærere, og Sorø Skole har, idetmindste for Tiden, det samme Eleverantal som Metropolitanaskolen; dette er imidlertid et Punct, hvorpaa min Opmærksomhed først er bleven henledet, efterat Betænkningen var trykt.

Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) har fremdeles bemærket, at, da Lærerboligerne fandtes ved Sorø,

var det ikke saa underligt, at man gav Lærerne dem, og han meente, at man derfor ikke maatte tage saa noie Hensyn dertil, naar Gagerne skulde fastsættes; men jeg troer, at der altid vil være en Udvei, ad hvilken man kunde blive af med disse Boliger, dersom man vilde indskrænke sig noget i den Henseende, idet man kunde sælge dem, ligesom saamange offentlige Bygninger, hvilket der ikke kunde være Noget til Hindrer for.

Naar den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) har udhævet, at der var skjellig Grund til at vedtage Tilføielsen til § 9, fordi Lærerne hidtil havde haft mindre gode Kaar, da kan jeg ikke forstaae dette, thi hele Loven gaaer jo ud paa at forbedre deres Stilling for Fremtiden. Man stiller dem bedre, ikke alene ved at give dem Udfigt til høiere Gage — om de ikke faae den strax, saa faae de den dog, naar nogle Lærere forløbne — men man giver dem ogsaa Udfigt til et mere omfattende Avancement, og det er virkelig et Gode, som man maa sætte Priis paa, og som jeg ogsaa troer, at Lærerne ville sætte Priis paa. Forsaavidt det her Foreslaaede skulde betragtes som et Dyrtidstillæg, saa maa jeg dog bemærke, at man paa den Maade kom til at give, idetmindste endeel af Lærerne, Dyrtidstillæg 2 Gange, og det synes jeg dog virkelig ikke, at der var nogen Grund til.

Winther: Det, jeg bemærkede i den Retning, som den ærede Ordfører sidst omtalte, var, at mange af de Lærere, der nu ere ansatte, have i en lang Arrække været langt ugunstigere stillede, end de Lærere ville blive, der blive ansatte, efterat denne Lov er kommet ud, og det troer jeg dog vistnok ikke han kan negte. Jeg maa iøvrigt tilstaae, at det vilde forekomme mig høist betænkeligt, om det Forslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti), blev vedtaget; thi det synes mig at sætte de Lønninger, vi have bestemt for Lærerne ved de øvrige Skoler, i det Lys, at de ikke vare et tilstrækkeligt og passende Vederlag for det Arbejde, de skulde udføre. Lærerne i Sorø ere jo allerede iforveien gunstigere stillede end de andre Lærere, uden at have mere Arbejde, og hvorfor